

naša zvezda

Ob petnajstletnici

Petnajsto obletnico svojega kronanja obhaja sveti oče v bolniški postelji. Zaskrbljen pogled vseh katoličanov je vsak dan obrnjen proti Vatikanu, odkoder dobivamo novice o njegovi bolezni. Kongreganisti molimo za zdravje svetega očeta. Na dan jubileja pa bodo naše molitve še bolj iskrene, še bolj tople, podprte s to ali ono žrtvijo.

Gotovo bi nam sveti oče zameril, ko bi vedel, da povsod pišemo samo o njegovi bolezni in starosti. Posebno še ob njegovem jubileju! Zato pa hočem za nas, ki smo mladi, pisati o njegovi mladosti in o njegovem zdravju, o letih mladostne moči, vztrajnosti in odpornosti, na katere sam tako rad misli in o katerih rad govori.

Mislim tu na njegove ture po visokih gorah! Ne morda zato, ker leže pred menoj njegovi alpski spisi, ali zato, ker je takoj v začetku svojega vladanja dal turistom posebnega patrona sv. Bernarda — ampak zato, ker še danes tako ljubi planinski svet, ker še danes rad govori o njem posebno mladini. Sam sem ga nekoč slišal. Takrat se ves razvname in vsa ljubezen do gorskih velikanov mu sijalo iz obraza. Komaj pred dobrimi šestimi meseci (30. julija 1936) je ravno srednješolcem govoril tako toplo in tako globoko o gorah, kakor da bi še sedaj, v svojem 80. letu, živel sredi med njimi.

Prišli so k njemu, po končanem tečaju KA, ravno tisti dan, ko je praznoval 48-letnico svoje najvišje in najtežje ture (Monte Rosa, 4638 m). Ko je omenil to svojo turo, je dobrodušno dostavil, da je bila »mogoča pač ravno zato, ker je bila narejena pred 48 leti«.

Govoril jim je o svojih razgovorih z gorami: »Gore, visoke gore, ki jih gledaš, poslušaj in razumeš s pobožnim srcem, postanejo pravo in resnično razodetje božje v naravnem redu na tako resničen in na tako lep način, da želim vsem tako doživeti.« Nikoli ni bil videl Boga tako od blizu, tako vidno, na tako lahek in obenem

na tako veličasten, v nekem oziru na svet in mističen način, kot v gorah. Nikdar ni tako čutil vse resnice besed, ki se v različnih oblikah ponavljajo v sv. pismu: da imajo višave za Stvarnika posebno hvalo: Dominus in altis habitat, v višavah prebiva Gospod, Gloria in excelsis Deo, slava Bogu na višavah.

Opozoril je na slike in podobe v sv. pismu, ki so »bogate res božje umetniške lepote, ker so delo božjega Umetnika, Boga samega«.

Jutranja pesem

*Gospod, ohrani v nas mladost,
pogledom našim daj ostrost,
da bomo močni, živi!*

*Ustvaril ptičjo si perot
in srni skok, vodám šumot,
a nas, da smo igrivi.*

*Mi Tvoji dragi borci smo
in sončno pesem pojemo —
s Teboj nepremagljivi!*

Še lepši je oni odlomek, ki ga je prerok Habakuk vpletel v svoj tako lep in vzvišen spev in ki ga je sv. oče videl uresničenega v srcu neke noči, ki mu je toliko razodela in ki je bila tako nedopovedljivo lepa, velika in bogata! Prerok pravi, da vidi goro kot človeka-velikana, ki dviguje svoje roke proti nebu, kakor bi hotel še povečati svojo gigantsko postavo: altitudo manus suas levavit, višave so povzdignile svoje roke! To je doživel sv. oče sam takrat, ko je z višine 4600 m gledal okrog sebe, v neposredni bližini, nič manj kot deset gor, deset vrhov, nad 4000 m visokih, ki so v temni noči blesteli v snegu in v ledu. Takrat se je sveti oče spomnil prerokovih besed, ko je videl na svoje lastne oči, kako ta zbor gigantov dviga svoje roke visoko proti nebu, skoraj do neba kakor da bi se hoteli pokazati še večje. Bil je ta prizor tako čudovito lep, da se sveti oče vedno, še po toliko letih, zahvaljuje Bogu, ki mu je dovolil videti ga in občudovati.

Sv. oče je omenil, kako je nekoč, ko je bil še začetnik v visokem alpinizmu, prišel na vrh visoke gore ravno v enem onih trenutkov, ko gore hitro menjajo svojo podobo v luči in senci; strmel je nad to divno lepoto in iskal besede, s katerimi bi izrazil občutke tistega trenutka. Takrat pa ga je njegov vodnik, star poznavalec gor, ki je bil že nešteto krat videl ta prizor, prehitel: padel je na kolena in dejal: »Dragi gospod, moliva!«

Tako je pripovedoval sv. oče. Zdi se mi, kakor da bi bil pripovedoval nam, ki smo sinovi gor, ki gore ljubimo, kakor jih ljubi on. Da bi jih tudi mi tako globoko razumeli! Da bi bile s svojo lepoto in svojim veličastvom tudi nam znanilke in označevalke božje lepote in modrosti! Takrat šele bodo naše ture lepe in bogate ter nepozabne. Tako bomo tudi v gorah ljubili Boga, ki nam jih je postavil.

Len.

Slovenski katoliški fant

Dragi fant! Ko si prebral v zadnji številki »Naše zvezde« opis prisege slovenske katoliške mladine ob kresu vrh gora, ali ni vzbudila ta mladina spoštovanja v Tebi? Mar niso tudi naša srca vneta za iste častne naloge: z vso silo mlade duše služiti Bogu in narodu in čuvati njegove svetinje povsod in proti vsakemu?

Dragi kongreganisti! Po svojem duhu spadamo z njimi. Isti so naši cilji in veliko je naše hotenje, vredno naše mladosti in našega dela. Da, tudi mi hočemo in moramo postati fantje, ki se ne ustrašijo težav niti v sebi, niti izven sebe, ko služijo Bogu in narodu! Če pa hočemo te naloge izvesti, morajo biti tudi naše vrste sklenjene, strnjene, močna mora biti naša zavest, da spadamo skupaj, da je v skupnosti moč, da je treba premagati malenkostne osebne spore, da je treba pozabljati na osebne koristi in čast. Bratje kongreganisti! kako je v tem oziru v nas? Če hočemo uspešno vršiti naloge, potem moramo do dobra poznati idejne težave in zmote današnjih dni, spoznati probleme, s katerimi se mučijo premnogi, študirati moramo versko in socialno vprašanje. Kako je bilo doslej z nami v tem oziru? Skleniti moramo zlasti, da hočemo pridobivati za isto delo, za iste cilje in za ista načela, za isto skupnost še druge, ki so še dobri, a odtujeni nam mogoče prav radi nas, ker jim nismo bili dobri, ker se nismo brigali zanje, ker smo jih mogoče prav s svojim ravnanjem odbijali in jih tako odtujevali našim načelom in ciljem! Če boš vnet za kongregacijske naloge in načela, boš vedno znal najti primeren čas in besedo, da se bo širil krog enako hotečih in enako mislečih mladih ljudi. Z lahkoto bomo zmagovali težave in narod naš nas bo gledal, opazoval naše delo in življenje, se nas bo veselil in govoril: »Da, ta mladina je upanje naše, ta mladina je cvet našega zavoda, je cvet naše vasi, trga ali mesta, je cvet našega naroda.«

Pri vsem svojem delu pa, dragi kongreganisti, ohranite troje, troje naj vas spremlja povsod: fantovska samozavest, požrtvovalnost in veselost. Katoliški fant mora biti ponosen in samozavesten. Ne zagovarjam ošabnosti. Ta mora zginiti izmed nas. Saj veš, kako težko je delati z ošabnim človekom. A ponos ni še ošabnost. Fant — kongreganist naj bo ponosen na naloge, h katerim je klican, naj bo ponosen na delo, ki ga vrši. Fant brez ponosa ni fant, ampak mevrca, ki sam sebe ceni premalo in ni sposoben za službo velikim ciljem. Fant brez ponosa je fant brez veselja do življenja, je brez poguma v življenju. Fant brez ponosa je v vedni nevarnosti, da bo služil hlapčevsko drugim, da se bo izneveril Bogu in narodu. Podoben je namreč trsu, ki ga veter maje. V dobri družbi bo dober, v slabi bo omahoval in odpadel. In kdo ima več pravice biti ponosen kot ravno slovenski katoliški fant — kongreganist, ki se je postavil ves v službo Boga in svojega ljudstva? In ko služiš tema dvema, ali se tako ne oklepaš tistega Kristusa, katerega je tvoj, že tolikokrat težko preizkušen in trpeč narod častil in se ga oklepal; in ali ni ta Kristus središče vse zgodovine človeštva, ali se ga niso skozi tisočletja oklepali milijoni najboljših, najsvetejših in najbolj izobraženih mož in žena, fantov in deklet? Ali ni potem častno zate, če se ga oklepaš še ti? In glej v zgodovino našega naroda: tudi on ima svoje heroje, svoje junake, svoje moške poštenjake, ki so vodili naš narod skozi viharje v lepše dni, se žrtvovali zanj! In ti naši največji: Slomšek, Mahnič, Krek, Jeglič, ali niso zrasli iz cerkve, ali niso bili prežeti z duhom Kristusovim in radi tega duha so bili tako močni, tako zvesti svojemu ljudstvu? — In ljudstvo jim je danes hvaležno, jih spoštuje in ljubi kot drugega nikdar. In če ti delaš za iste cilje kot oni, za ljudstvo svoje in za Boga, če te vodijo ista načela kot nje — Kristusova, ali ni vzroka dovolj, da si ponosen na to, ali ne vidiš, da bo prav radi tega ljudstvo spoštovalo tudi tebe, da bo tudi tebi hvaležno in tudi tebe ljubilo? — Da, predragi kongreganisti, kdo ne bi bil ponosen in samozavesten ob zavesti: nadaljujem delo, ki so ga vršili naši največji možje, naši največji junaki?

(Dalje.)

Za velike in male

Pred seboj imam lepo knjigo: Janko, Kristusov borec.

Kdo je ta Janko? — Pristen dečko, živ in vesel, včasih hudomušen in malo trmoglav. Pri vsem tem pa vedno srčno dober. Nikdar brez dela. Najraje je hodil na »raziskovanje« po vseh kotih in kotičkih podstrešja in kleti, dvorišča in bližnjega gozda, seveda, s kopico drugih dečkov. Preiskoval je tudi igrače, ure in vse, kar mu je prišlo v roke: hotel je vedeti, kaj je »notri«. Ko je pritekel iz svojih pohodov domov, ga je vprašala mamica: »Kaj ste pa delali?« Pogledal jo je smehljaje in odgovoril: »Nič hudega, mamica!«

Nekega dne je presenetil svojo mamico s prošnjo: »Rad bi šel k svetemu obhajilu.« S svojo vztrajnostjo je dosegel, da je smel pri božični polnočnici prvič sprejeti svojega Jezusa v srce, komaj šestleten. Od tedaj ga je Jezus vsak dan vabil k svoji mizi.

Seveda je ljubil očka in mamico in jima bil za vse srčno hvaležen. »Očka, si truden?« ga je vprašal ob prihodu in mu brž primaknil stol. »Želiš kaj, mamica, je treba kaj prinesiti?« Če je prosila njegove brate, naj storijo to ali ono, pa se niso takoj odzvali, je zaklical: »Ne prosijo jih toliko! Grem jaz.«

Nekoč je bil z materjo pri majniški pobožnosti. Naenkrat začne skoraj na glas ihteti. Mati ga sprašuje, kaj mu je? Nič ne odgovarja. Mamica je v skrbeh: »Saj vendar navadno precej prenese in potrpi, čemu zdaj te solze?« Na mnoga vprašanja ji vendar odgovori: »Mamica, pozabil sem napisati nalogo za jutri.« — Takšen je bil naš Janko. Dolžnost mu je bila sveta in resna zadeva in vse je delal iz ljubezni do Jezusa. Vsako nemarnost pa je imel za nezvestobo do Boga. Izredna zavest dolžnosti in zvestobe ga je vodila povsod in v vsem.

Komaj mu je bilo devet let, je že stregel pri sveti maši. »Pristopil bom k oltarju božjemu, k Bogu, ki razveseljuje mojo mladost,« je molil zvesto vsak dan. Treba je bilo zgodaj vstati: ko ga je mamica vzbudila, je takoj skočil iz postelje.

Močno ga je vleklo v gore, ki jih je srčno ljubil. »Očka, kdaj bom smel iti v gore, na strme vrhove, po svoje prve planike?« — »Ko boš velik,« mu je odgovoril. — Njegova prva »plezalna tura« pa je bila kar doma: na vnanji, vrtni strani hiše je pripelzal nekoč do drugega nadstropja.

Ni mu še bilo deset let, ko je že poznal vse znamke avtomobilov. Če je od daleč zagledal hladilnik, je že vedel: »Glej, očka, to je Fiat... tam vozi Mercedes... to je Tatra... Daimler... Limuzina.« — Radio, motorji, letala — vse ga je na moč zanimalo.

Učil se je igrati na klavir. Tudi radijsko glasbo je rad poslušal in včasih je pri tem postal kar poreden. »Daj, zapleši z mamo,« je rekel nekoč svoji sestrici.

Želel je postati duhovnik-misijonar, zato je tudi pridno delal za misijone. V božičnih počitnicah je nabral pri svojih sorodnikih in znancih 360 din za misijone; več kot vsi njegovi sošolci skupaj. Od svojih lastnih prihrankov pa je dal 50 din za odkup poganskega otroka.

Ubožca ni mogel videti, ne da bi bil vidno ganjen. Pozimi, tudi pozno zvečer, je neseštetokrat nesel ubožcem na dom hrane.

Uslužen in nesebičen je bil do svojih tovarišev. Rad jim je pomagal pri nalogah, zlasti iz matematike, katero je izvrstno znal. Ko je imel slaščice, jih je večinoma razdelil drugim.

Njegova pobožnost je bila iskrena. Lepo je znal moliti. Pristrčno je ljubil Marijo.

Ko je prišel v zavod in spoznal MK, je želel, da ga sprejmejo vanjo. Večkrat je rekel: »O, da bi bil že sprejet!« Toda ni šlo gladko. V zavodu je imel prvič pri domačih ocenah iz vedenja samo »dobro«. Preveč živahen je bil in predstojniki so menili, da ne bi bilo vzgojno, če mu dajo že takoj prvič najboljši red. Janko pa si je napisal na listek: »Iz ljubezni do Jezusa hočem biti miren pri učenju.« Ta listek je imel vedno pred seboj.

Kmalu je bilo njegovo vedenje odlično. Voditelj MK ga je poklical k sebi in mu povedal: »Zdaj je vse v redu, sprejemem te v MK.« Načelnik MK pa pripoveduje: »Rad se spominjam dneva, ko sem Jankotu sporočil, da se sme prvič udeležiti kongregacijskega sestanka. Kar zasijalo je v njegovih nedolžnih otroških očeh. Potem sem ga videl, kako je klečal v kapeli in pobožno gledal na kongreganiste.«

Nekaj tednov pozneje pa Jankota ni bilo več med živimi. Po kratki boleznici ga je Bog v noči med 1. in 2. februarjem 1933 poklical k sebi. Vendar je umrl kot kongreganist. Zadnji dan mu je voditelj MK blagoslovil kongregacijsko svetinjo in mu jo pritisnil na umirajoče ustnice s pozdravom: »Z ljubim Sinom te blagoslovi Devica Marija.«

V duhovnih vajah tistega leta si je Janko zapisal: »Cilj našega življenja so nebesa. Nebes si ne moremo predstavljati: neskončno so lepa in večna.«

Mi pa dodajamo še to: Tudi mladost Kristusovega borca je neskončno lepa in večna...

(P. Karl Woditschka S. J.: Hans, der Christuskämpfer. Felizian Rauch, Innsbruck.)

Da knjižica vleče, dokazuje naslednje: za božič je izšla, o veliki noči izide druga izdaja. Italijanski, angleški in češki prevod so že zagotovljeni, za druge se vrše pogajanja.)

Poročila DMK

V zadnjem času prihajajo poročila iz DMK o njih delovanju. V ospredju so vesti o praznovanju Brezmadežne 8. decembra. Nekatera so bila že objavljena v dnevnem časopisu. — Iz vsega posnemamo, da kongreganisti razumejo čas in resno delujejo. — Proslave 8. decembra stoje vse v znamenju boja zoper brezbožni boljševizem za zmago naših idealov v nas samih in v človeški družbi: Brezmadežna naš vzor, ljubeča in ljubljena Mati nas vseh, Brezmadežna in njeni borci v boju s kačo — rdečim brezbožstvom.

Misli, ki jih je podal zastopnik kongreganistov kl. gimnazije v Mariboru v svo-

Marianus:

Smučarska romanca

*Goré so dvignile roké
visoko pod nebó,
ko se razlilo je nad nje
jutranjih ur zlató.*

*V kraljestvu belem zastrmel
mlad smučar je v prelepi svet
in v dušo mu je zadehtel
dobrote božje cvet.*

*Iz srca kakor še nikdar
molitev mu kipela je:
ogrel je dušo božji žar —
bila vsa bela je . . .*

*In z mislimi pobožnimi
ko s smučmi na nogah
v pokrajine prihodnjih dni
je šel in ni ga bilo strah . . .*

Obisk pri sv. Treh kraljih

Lepo in prijetno je bilo daleč izven mesta, sredi na pol zasneženih vasi, hribov in dolin. Pri malici smo rekli in sklenili enoglasno: zdaj pojdemo na hrib, kjer stolujejo sveti Trije kralji. Do njih praznika tako ni več daleč, gremo jim naproti.

Pot nas pelje najprej v temno globel. Visoke smreke povsod naokrog. Sneg ostro škriplje pod nogami. Ob poti teče mirna vodica in Dušan, najmlajši med nami, lomí kose ledu vanjo. Jaka pripoveduje to in ono o medvedih, liscah in srncih. Andrej mu oporeka.

Pot je zavila navkreber. Marijan steče naprej in meče kepe snega navzdol na skritega sovražnika. Kmalu se vname huda bitka. Stane pa išče prve cvetove okrog grmičevja. Lep, rdečkast te-
loh ima že v rokah.

jem izklesanem govoru o naših nalogah in so sprožile tani mogočen val navdušenja, naj bodo vodilne misli nas vseh. To je bil poziv k aktivnosti, odločnosti in požrtvovalnosti.

V dolenjski metropoli so se pripravili na praznik z dobro obiskovano tridnevnicco. Na praznik sam so želi uspehe svojega podrobnega dela: v MK so sprejeli 60 dijakov. Tudi akademija je sijajno uspela. — Nižješolec nam tudi sporoča o rednih tedenskih sestankih, ki so pestri in skrbno pripravljani in katerih se udeležuje nad 90 nižješolcev.

S svojim ljubim Sinom blagoslovi, Devica Marija, svoje čete in vodi jih do novih zmag!

Krasen razgled! Sonce zlati vrhove v daljnem krogu. Hitimo in pihamo navzgor, da nam ne uide prehitro za goro. A nismo bili še na vrhu, ko je zašlo.

Občudujemo in opazujemo barve neba in ugibamo, bo li jutri lepo, ali pa sneg. Stane, najstarejši, trdi: »Te žive barve niso za sneg: jutri bo sonce.« Marijan si želi malo več snega za svoje smučke in za svoja pleča pri padcih — in meni, da bi bilo dobro nebo sivo prepleskati.

»Misliš, da bi mogel doseči nebo? Kam bi pa lestve prislonil?« ga sprašuje Dušan. Vsi smo se zasmejali Dušanu, vendar smo morali pritrditi, da nihče ne seže do neba.

Obisk pri sv. Treh kraljih je bil kratak, a prisrčen. Najprej smo tiho molili v gostem polmraku. Nato smo prižgali svečo in se zagledali v svete kralje. Iz živega kamna so izklesani. Kako se jim svetijo obrazi od notranje sreče! Dete se smehlja in božja Mati — mi vsi se smehljamo. Nad vsemi pa plava svetla zlata zvezda.

»Ali je res iz zlata?« zašepeta Dušan. Marijan se mu glasno zasmee, češ: »Saj ni vse zlato, kar se sveti.« — Stane kara Marijana: »Ne smej se tako, saj smo v cerkvi, pri tabernaklju!«

V stolpu je zazvonilo Ave Marijo, zmolili smo glasno, pozdravili in odšli.

V gostoljubni hiši poleg cerkve so nam postregli s toplim čajem, z domačim kruhom in maslom. Teknilo nam je.

Ko smo stopili iz hiše, so sijale zvezde na nebu. Joj, koliko jih je bilo! In vse so nam veselo in živahno mežikale.

»Zakaj tako mežikajo?« je hotel vedeti Dušan.

»Ker so dobre in nas rade imajo,« mu zakriči Andrej.

Z glasnim krikom in smehom smo se spustili kar povprek po strmini v temno praznino. Razkrilili smo roke, ko da bi iskali nevidne opore. Od nekod nas je pozdravljajal pasji lajež.

Spodaj v kotlini smo za trenutek obstali, lovili sapo in poiskali pot, ki je peljala čez nov hribček. Vedno znova smo gledali na nebo, ki je bilo tako čisto in jasno in vse z zvezdami posuto.

Ko gledaš te zvezde, svetle in prijazne, nad seboj, nad nočno pokrajino, nad molkom temnih gozdov, te prevzame čudno hrepenenje. Joj, da ne moremo doseči ne neba ne zvezd! In vendar, tam, kjer so zvezde, tam je mir, tam je čistost in ljubezen in vse dobro, tam je Bog.

Pa mar ne moremo priti do Boga?

»Kako daleč je do zvezd?« se oglasi Andrej.

Jaka odgovarja: »Če bi hodili leto dni, do zvezd ne bi prišli.«

»Ali veste, kaj so svetlobna leta?« dé Stane in hiti razlagati.

»Koliko časa so hodili sv. Trije kralji?« misli glasno Dušan.

»V Betlehem?«

»Za zvezdo. — Že vem, že vem,« čeblija Dušan in tleskne z rokami.

»Kaj pa ti veš?« ga sprašujemo.

»Nič ne povem,« odrne veselo.

»Če bi kaj vedel, bi povedal!«

»Mar niste videli pri sv. Treh kraljih?«

»Kaj pa?«

»Kdor pride do Marije in Jezusa, do Boga, pride do neba in zvezd. — Tam so zvezde, kjer je Bog.«

Medtem smo že prišli do svoje znanke vodice.

»Glejte, saj smo že prav blizu zvezd,« vzklikne Stane in zre v potok, v katerem se zrcali nebo.

Vsi gledamo in strmimo.

»Glej, glej, riba je švignila, ujemi jo,« se vznemirja Jaka.

»O ne,« pravi Dušan globoko sklonjen nad vodo. »Zvezda se je utrnila, jo že imam.«

Spogledali smo se in glej, tudi iz naših oči so odsevale zvezde.

Čudno čustvo nas je prevzelo. Vedeli smo zdaj, da ni daleč do neba: Bog je blizu, je z nami in v nas.

Odšli smo. Dušan je korakal prvi, drugi smo šli po vrsti za njim, in toplo nam je bilo pri duši . . . Testis.

»Kako daleč je do zvezd?«

Fanta s farme

Povest iz zapuščenega kota Vaccaria

(Dalje.)

Čez uro nato je prihrumel jezdec. Devetnajstletni Freifasov sin, močan, čokat fant. Roberto je prišel v svojih mislih že tako daleč, da ni prav za prav vedel, kaj bi počel. Zato je veselo pozdravil mladega farmarja.

»Saj pojdeš vendar z menoj, Roberto! Pa kar hitro se odpravi, sicer prideva prekasno!«

Fant je popolnoma pozabil na svoj prejšnji sklep. Čez nekaj minut je že zdrevil s Freifasom proti vzhodu.

»Ah kaj, poslušam že lahko, kaj nameravajo!«

O, Roberto, kako si vendar slab!

4. Ribeirova zmaga.

V Barbalhovi hiši je kar brnelo. Drug drugemu so ugovarjali in nasprotovali. Za hip je Roberto obstal na pragu in ni vedel, kaj bi storil. V sobi, kjer je bilo zborovanje, je bilo polno razvnetih ljudi. Takih prizorov je bil Roberto sicer vajen, a danes, ko je bila njegova duša nekam mehka, se mu je vse zazdelo tako nenavadno, tako odurno, da bi se bil najrajši vrnil.

A že ga je potisnil nekdo z roko na klop in zaslislal je dobrohoten glas: »Kar notri, fant!« Z druge strani je nekdo krepko zaloputnil vrata.

Gost dim tobaka je zastiral kričečo neskladnost barv vseh teh hudo rdečih, modrih in rumenih pahovk, kratkih, pisanih suknjičev gavhrov in debelih, bombažastih hlapecvskih srajc. Poklicali so jih kar od dela in zato so bili prijezdili semkaj bosí in v sami srajci in hlačah. Farmarjem so silile izza kratkih škornjev široke, umazane hlačnice in padale v številnih gubah po golenicah. Edino te hlače so imeli temne; sicer pa imajo farmarji in gavhi za vso drugo obleko najrajši prav kričeče, pisane barve.

Imeli so deset do dvanaest centimetrov široke, usnjate pasove, za katerimi je tičala množica orožja.

»Berilo Ortigão se je bil s tvojim očetom za prazen nič sprl in tako se je vse zakasnilo,« je poučil Roberto Joaquim Gomes, ki ga je bil potisnil k sebi na klop. »A tvoj stari mu je dobro zavezal jezik. Pazi, zdaj se bo pa le začelo! Lisboa bo danes prvi govoril. Njemu so...«

Tedaj je zagrmela pest imenovanega po mizi. Z levico se je naslanjal na nož, ki ga je zapičil v surove deske, desnico pa je grozeče dvignil. Njegov ostri, rezki glas je zaglušil vse razsajanje.

»Senjori!«

Hipoma je vse utihnilo. Vsi so se zadržali v govornika, čigar obraz je bil poln brezmejne bolečine in odločnosti.

»Senjori! Poklical sem vas danes semkaj, da vas pozovem na maščevanje in zadoščenje za svojega sina. Vsi ste poznali mojega Felisberta. Prošli mesec je izpolnil šestnajsto leto. Fant, seveda, ni bil zmeraj takšen, kakor bi bilo prav. Toda — moj sin je bil!«

Široko razprtih oči je buljil Roberto v farmarja, ki se je tako razvnel in razburil, da je komaj lovil sapo. Felisberto Lisboa? Saj je bil to vendar njegov tovariš, njegov sodrug pri marsikakih veseljih in mnogoterih slabih dogodivščinah. Kaj pa je s Feliksom? —

»Predsinočnim ga ni bilo domov. Saj me ni kdo ve kako skrbelo zaradi njega, ker sem mislil, da je ostal pri katerem izmed vas. Iskal sem ga. Včeraj zjutraj sem ga našel...«

Jeza in bolelost je možu vzela besedo. Nato se je z vso močjo, ki jo je zmogel, mahoma obvladal in je začel kričati, da je Roberto kar zagomazelo po hrbtu: »Indijancem je padel v roke! Mrtev je ležal v nasadih tik gozda... mrtev! Mrtev, umorili so ga, njega, mojega otroka!«

Spričo te muke so se omilile poteze marsikakega posurovelega obraza. Le lovca na Indijance je švignilo nekaj po licu, kakor bi se hotel srdito-veselo zagrohotali, češ: »Prava reč, če imaš enega fanta manj! Saj jih imaš še dovolj! In tega fantalina pač ni škoda! Bravo! Dedec mi s svojo očetovsko ljubeznijo pač ne more delati boljše reklame za moj načrt! Zares, kaj boljšega si kar ne bi mogel želeli!«

Roberto je opazil, kako se je zabliškalo v očetovih očeh in dobro je znal brati iz te knjige.

Kako je očeta v tem hipu zasovražil!

»Umorili so ga,« je nadaljeval Lisboa, »nečloveško so ga mučili in pohabili. Pustili so ga, da je poginil ko žival. Ležal je na hrbtu, obleko so mu ukradli, vse telo so mu razparali in sedem puščic je tičalo v vratu in prsih... Razmesarili so ga ko divje zveri.«

Starčeva roka se je krčevito oklenila velikega noža, ga izdrla iz deske in ga vnovič besno zasadila vanjo. Nato je pokazal na gručo nedoletnih fantov:

»Tu so vsi moji fantje! Najmlajši ima enajst let. Rekel sem jim: Zdaj gremo in se ne vrnemo prej domov, dokler se ne bomo maščevali za Felisberta, pa čeprav pri tem vsi izgubimo življenje. Iztrebiti moramo te rdeče zverine! Ondi pa so še štirje moji hlapci, vsi, kolikor sem jih mogel vzeti s seboj; ostali morajo čuvati doma posestvo. Pa čeprav ne bi hotel iti z menoj niti eden izmed vas: nas devetero pojde nad rdečkarje! Mi zahtevamo zadoščenja in maščevanja — in — to maščevanje mora biti poslednje!«

Kakor vihra je zahrumelo od ogorčenosti po prostoru; vse je bilo eno samo zamolklo mrmranje, hujše in hujše besnenje, vse en sam klic:

»To je preveč! Jaz grem z vami, Lisboa, in vzamem vse svoje hlapce s seboj!«

»Jaz,« to je bil sleherni, bili so vsi!

Vsi?

Med hrupnim besedovanjem, ki je zdaj nastalo, se je spet in spet čulo ime tistega, ki so se vsi plaho ozrli vanj, kadar so ga imenovali: Bianki! Kaj bo danes ta povedal? Doslej je bil zmeraj ugovarjal in njegov glas je veliko zalegel za marsikaterega farmarja. Bianki je bil ko oblast.

»Bianki, kaj boste pa zdaj rekli, ko vidite, da življenje naših otrok na lastni zemlji in grudi ni več varno?«

Ribeiro je bil tisti, ki je tako vprašal svojega sorojaka in protivnika. Težko je skrival svoje zlobno zmagošlavje.

Robertu se je zastudilo do onemoglosti. Mirno se je Bianki obrnil k Lisbou: »Horminio, razumem vašo žalost in verjemite mi, da tudi čutim z vami. Po vsem tem pa, kar sem slišal, sklepam, da vaš otrok ni dolgo trpel. Rdeči imajo navado, da trupla svojih žrtev šele mrtva pohabijo. Po številu strelav in načinu ranitve je jasno, da je bil Felisberto že mrtev, ko so ga pohabili. Vendar moram soglašati z vami: tako ne more biti več. Da bi le poznal kako sredstvo za pomoč poleg tega uničevalnega pohoda, bi vam prav zares tudi danes ugovarjal. Tako pa ne morem drugače, ko da se uklonim vašemu sklepu in vam sledim. Vendar se ne bomo toliko maščevali, ko pravično kaznovali. Danes smo prisiljeni braniti se, ker smo v nevarnosti. Svoje življenje in imetje moramo čuvati in utrditi.«

Pritrjevanje, ki je zaorilo krog Biankija, je pokazalo, kako so bili vsi složni. Še glasovati ni bilo treba. S tem je bilo sklenjeno, da skupno kaznujejo rod Guaranijev.

Medtem ko je iz skodelic puhtela sopara čaja máte in so ga farmarji skozi tenko cevko počasi srkali, se je pri naštevanju vseh teh indijanskih nesramnosti, ki jih je bil ta in oni deležen doslej, še bolj zapičilo sovraštvo v njih divja srca. Še tistim je vzklikalo, ki jih je bila bolj prevzela Lisboajeva žalost kot pa njegov poziv na zadoščenje in njegova prisega, da se maščujejo.

Monteiro je pripovedoval, kako je pred dvema letoma, ko je bila taka huda suša, vzel nekega Indijanca, ki ga je lakota prignala k njemu iz gozda, da bi opravljal poljska dela. Mesec dni je bilo vse dobro, a nekega večera so našli hlapca, ki je delal z njim, brez glave. Izginilo je tudi orodje pa še obleka umorjenca. Odrezano glavo pa je bil divjak vzel za trofejo s seboj.

»Naša Zvezda«

Izdaja jo Škofijsko vodstvo DMK v Ljubljani in Mariboru (dr. T. Klinar).

Urejuje jo p. V. M. Vrtovec S. J.

Izhaja ločeno za dijake in dijakinje, 14 dnevno med šolskim letom, 1. in 15. dne v mesecu.

Stane:

celoletno 1936/37 za oba dela 30.— Din, celoletno 1936/37 za en del 15.— Din, posamezna (ločena) številka po znižani ceni za dijake 50 Din.

Uprava: Ljubljana, Streliška ul. 12/II (Ljudski dom).

Rokopise naslavljajte na: Uredništvo NZ, Ljubljana, Zrinjskega 9.

Tisk. Jugosl. tisk. v Ljubljani (K. Čeč).